

Total number of printed pages = 11

63 (FY)SEM-3/MIN/PSCMIN2024A

2024

POLITICAL SCIENCE

Paper : PSCMIN2024A

(Indian Government and Politics)

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answer : $1 \times 10 = 10$

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

- a) Who wrote the book, *In Pursuit of Lakshmi : The Political Economy of Indian State* (1987) ?

In Pursuit of Lakshmi : The Political Economy of Indian State (১৯৮৭) গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?

- A. Rudolph and Rudolph

ৰুডল্ফ আৰু ৰুডল্ফ

B. Vivek Chibber

বিবেক চিব্বাৰ

C. Rajni Kothari

ৰজনী কোঠাৰী

D. B. R. Ambedkar

বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

b) Which of the following is not a tenet of Gandhian approach?

তলৰ কোনটো গান্ধীবাদী দৃষ্টিভংগীৰ আদৰ্শ নহয়?

A. Truth

সত্য

B. Satyagrah

সত্যাগ্ৰহ

C. Violence

হিংসা

D. Swaraj

স্বৰাজ

c) Which of the following is a major characteristic of Indian Constitution?

তলৰ কোনটো ভাৰতীয় সংবিধানৰ এটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য?

A. Rigidity

কঠোৰতা

B. Flexibility

নমনীয়তা

C. Unwritten Constitution

অলিখিত সংবিধান

D. Combination of rigidity and flexibility

কঠোৰতা আৰু নমনীয়তাৰ মিশ্ৰণ

(d) Which of the following features ensures India as a welfare state?

তলৰ কোনটো বৈশিষ্ট্যই ভাৰতবৰ্ষক এখন কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ হিচাপে চিহ্নিত কৰে?

A. Directive Principles of State Policy (DPSP)

ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতি

B. Fundamental Rights

মৌলিক অধিকাৰ

C. Fundamental Duties

মৌলিক কৰ্তব্য

D. Preamble of the Constitution

সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনা

(e) Indian Constitution removed the Right to Property as a Fundamental Right through

ভাৰতীয় সংবিধানে সম্পত্তিৰ অধিকাৰ মৌলিক অধিকাৰৰ পৰা বাতিল কৰে

A. 42nd Amendment

৪২তম সংশোধনীৰ জৰিয়তে

B. 44th Amendment

৪৪তম সংশোধনীৰ জৰিয়তে

C. 86th Amendment

৮৬তম সংশোধনীৰ জৰিয়তে

D. 92nd Amendment

৯২তম সংশোধনীৰ জৰিয়তে

f. The Legislature in India is responsible for

ভাৰতৰ বিধানসভাই দায়িত্ব লয়

A. Implementing laws

আইন বাস্তৱায়িত কৰা

B. Interpreting laws

আইন ব্যাখ্যা কৰা

C. Making laws

আইন প্ৰস্তুত কৰা

D. Enforcing laws

আইন বলবৎ কৰা

g) The Union Parliament consists of
কেন্দ্ৰীয় সংসদৰ সংগঠন কেইটা হ'ল

A. Lok Sabha and Rajya Sabha

লোকসভা আৰু ৰাজ্যসভা

B. Lok Sabha, Rajya Sabha, and President

লোকসভা, ৰাজ্যসভা আৰু ৰাষ্ট্ৰপতি

C. Rajya Sabha and President

ৰাজ্যসভা আৰু ৰাষ্ট্ৰপতি

D. Lok Sabha and Prime Minister

লোকসভা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী

h) Which Article of the Indian Constitution deals with the establishment of the Supreme Court?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদ সৰ্বোচ্চ ন্যায়ালয় প্ৰতিষ্ঠাৰ সৈতে জড়িত?

A. Article 32

অনুচ্ছেদ ৩২

B. Article 76

অনুচ্ছেদ ৭৬

C. Article 226

অনুচ্ছেদ ২২৬

D. Article 124

অনুচ্ছেদ ১২৪

i) In terms of Residuary power, India follows the system of

অৱশিষ্ট ক্ষমতাৰ ক্ষেত্ৰত, ভাৰতবৰ্ষই তলৰ কোনখন দেশৰ ব্যৱস্থাক অনুসৰণ কৰে?

A. Canada

কানাডা

B. Australia

অষ্ট্ৰেলিয়া

C. Germany

জাৰ্মানী

D. Ireland

আয়াৰলেণ্ড

j) Who is known as the father of Indian Municipality?

ভাৰতীয় নগৰপালিকাৰ জনক কোন?

A. Robert Clive

ৰবাৰ্ট ক্লাইভ

B. Lord Ripon

লৰ্ড ৰিপণ

C. Mahatma Gandhi

মহাত্মা গান্ধী

D. Balwant Rai Mehta

বলৱন্ত ৰায় মেহতা

2. Answer the following questions : **(any five)**

2×5=10

তলৰ যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Mention two nature of Indian state as according to Marxist approach.

মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গী অনুসৰি ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ দুটা প্ৰকৃতি উল্লেখ কৰা।

(b) Name two renowned members of the Constituent Assembly.

সংবিধান সভাৰ দুজন জনপ্ৰিয় সদস্যৰ নাম লিখা।

(c) Write two Fundamental Duties of Indian Citizens.

ভাৰতীয় নাগৰিকৰ দুটা মৌলিক কৰ্তব্য লিখা।

(d) Point out two major provisions to justify India as a 'Quasi-federal' state.

‘অৰ্ধ-যুক্তৰাষ্ট্ৰ’ হিচাপে ভাৰতবৰ্ষৰ সমৰ্থনত দুটা প্ৰধান ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।

(e) Write two features of Parliamentary system of government.

সংসদীয় গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(f) Mention two qualifications of the Prime Minister of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ দুটা অৰ্হতা উল্লেখ কৰা।

(g) Name two Autonomous Councils in Assam.

অসমৰ দুখন স্বায়ত্ব-শাসিত পৰিষদৰ নাম লিখা।

3. Write short notes : (any six) 5×6=30

চমু টোকা লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

a) Vision of Mahatma Gandhi for India

ভাৰতবৰ্ষক লৈ মহাত্মা গান্ধীৰ দৰ্শন

b) Nature of Indian State.

ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰকৃতি

c) Significance of the Preamble of Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাৰ তাৎপৰ্য

d) Importance of Directive Principles of State Policy (DPSP)

ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ গুৰুত্ব

e) Functions of Lok Sabha Speaker

লোকসভাৰ অধ্যক্ষৰ কাৰ্যাৱলী

f) Judicial Review

ন্যায়িক সমীক্ষা

g) Features of Indian Federation

ভাৰতীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ বৈশিষ্ট্য

h) Sixth Schedule of the Indian Constitution

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচী

i) Result of 73rd Amendment of the Indian Constitution

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৭৩তম সংশোধনীৰ ফলাফল

4. Answer **any two** of the following questions :

10×2=20

নিম্নলিখিত যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

a) Explain the liberal approach to study Indian Politics.

ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ উদাৰনৈতিক দৃষ্টিভঙ্গীটো বৰ্ণনা কৰা।

(b) What are Fundamental Rights? Discuss the Fundamental Rights enshrined in the Indian Constitution. 3+7=10

মৌলিক অধিকাৰ কি? ভাৰতীয় সংবিধানত সংৰক্ষিত মৌলিক অধিকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Examine the Powers and Function of Indian President.

ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী পৰীক্ষা কৰা।

(d) Make a Critical assessment of Centre-State relationship in India.

ভাৰতবৰ্ষত কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ সম্পৰ্কৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।